

Samenvatting:

MACHOMANNETJES, 99 tips om de straatcultuur terug te dringen uit uw school

Wat is 'straatcultuur'?

Bij leerlingen met straatcultuurgedrag zien we de combinatie van **machogedrag** en een **anti-schoolse** houding. Het lesgeven is dan vermoeiend omdat ze vaak de strijd aangaan en nauwelijks een correctie aanvaarden. Deze jongeren hebben een **kort lontje**, ze vinden zichzelf stoer en ze zullen daarom niet gemakkelijk een grens accepteren. Dat is hun machobetekenis van 'respect': ze spijbelen, komen te laat, hebben geen boek bij zich, maken hun huiswerk niet en laten in de les demonstratief zien dat ze geen gezag aanvaarden. Dit soort straatcultuur is gemiddeld vaker jongens- dan meisjesgedrag, vaker allochtoon dan autochtoon en vaker stads dan dorps. Meestal is straatcultuur vooral een modieuze buitenkant, soms is het echt identiteit.

Moeten we ons aanpassen aan de straatcultuur?

Nee, de school moet zich absoluut niet aanpassen. Scholen moeten er effectief mee omgaan. Daarom is het belangrijk dat leraren het machogedrag en de anti-schoolse houding wel snappen, begrijpen. Ze hoeven er geen enkel begrip voor te hebben!

Hoe kwam straatcultuur de school binnen?

Het is begonnen aan de randen van de school. Eerst in het fietsenhok, daarna op het plein, toen in de kantine, later in de gangen en nog later in de klas. Twintig jaar geleden ging het nog maar om een of twee leerlingen per klas, nu zijn het er meer. De afkeer van schoolse waarden en normen wordt veel meer dan vroeger 'gepromoot' via muziekclips, raps, reclames, games en Oh Oh Cherso-achtige programma's.

Is er iets aan te doen?

Ja, u krijgt meer dan 99 tips. Sommige tips vereisen voorbereiding, andere kunt u meteen morgen al gebruiken. Drie voorbeelden:

- * Geef de hardste schreeuwer niét meteen alle aandacht. Intimideren mag niet beloond worden.
- * Laat niet toe dat er minachtend over medeleerlingen of collega's gesproken wordt. Accepteer geen 'klein geweld' zoals: *die slome, die kale, die homo*. U kunt zeggen: *ik wil ook niet dat er zo over jou gepraat wordt*.
- * Zorg dat u niet over zich heen laat lopen. Ze moeten aan u zien dat u niet met zich laat spotten. U kunt die uitstraling ontwikkelen, zie hoofdstuk 12.

Wat is het belangrijkste om straatcultuurgedrag tegen te gaan?

In het leven van veel van deze leerlingen is het 'chaos'. Daarom moet een leraar vooral duidelijk zijn, grenzen stellen, consequent zijn, regels handhaven. En tegelijkertijd contact opbouwen, interesse tonen, hun leefwereld snappen, ze ondersteunen. De docent moet ook meer bouwen aan groepsvorming. *Wij zijn klas IIB, wij doen zoiets niet*. Leraren kunnen veel winnen als ze superduidelijk grenzen stellen, op een respectvolle manier.

ACTA Kaldenbach

advies, communicatie, training en auteurswerk

In 'Machomannetjes' vindt u hoofdstukken over de volgende onderwerpen:

- * Hoe kunt u straatgedrag terugdringen?
- * Hoe kunt u concreet reageren als leerlingen u intimideren of bedreigen?
- * Wat kunt u doen als ze u pakken op een kwetsbaar punt?
- * Hoe kunt u heftige politieke onderwerpen bespreken?
- * Wat maakt dat sommige leerlingen 'hard' zijn?
- * Hoe kunt u de afkeer van homoseksualiteit verminderen?
- * Hoe krijgt u de kankerwoorden de school uit?
- * Hoe kunt u de zuigkracht van mobieltjes terugdringen? (vanaf de 5^e druk)

Nog meer tips, om morgen al te gebruiken:

- * Begrijp dat jongeren straatgedrag buiten nodig hebben. Binnen de school kan het niet geaccepteerd worden.
- * Leer jongeren de taalvolgorde 'mijn vriend en ik' in plaats van 'ik en mijn vriend'. Zij leren dan elke dag weer dat zij niet het centrum van de wereld zijn. Er is ook plaats voor anderen.
- * Als u kwaad bent, let erop of u alleen het gedrag afwijst of ook de persoon. Vooral bij jongeren die veel 'respect' nodig hebben, de korte lontjes, is dat belangrijk.
- * Leer kinderen dat 'zwak-zijn' mag. Je mag fouten maken, twijfelen, hulp nodig hebben, homo zijn, praten i.p.v. vechten, iemand vóór laten gaan, etc. Ze hoeven dan minder met stoer machogedrag hun 'zwakke' gevoelens te overschreeuwen.

Zijn de tips ook bruikbaar in andere organisaties?

Alle tips zijn onmiddellijk bruikbaar in het jongerenwerk, bij de politie, in zwembaden, in het openbaar vervoer, in bibliotheken en bijv. voor toezichthouders op straat.

Hans Kaldenbach:

Machomannetjes, 99 tips om de straatcultuur terug te dringen uit uw school.
Prometheus, 2016, 11^e druk. € 15.

Zie ook, van dezelfde auteur, bij dezelfde uitgever:

* Korte lontjes, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de klas.	2016, Nieuw!!	ISBN 90 446 3141 8	€ 15,00
* Respect, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de straatcultuur.	2016, 34e druk.	ISBN 90 446 0706 5	€10,00
* Hangjongeren, 99 tips voor buurtbewoners en voorbijgangers.	2016, 11e druk.	ISBN 90 446 1151 9	€ 9,95
* Doe maar gewoon, 99 tips voor het omgaan met Nederlanders.	2016, 48e druk.	ISBN 90 446-0183 1	€ 8,95
* Act Normal' (vertaling van 'Doe maar gewoon'),	2015, 15e druk	ISBN 90 445 0820 7	€ 9,95

Voor een training bij u op school: kaldenbach@telfort.nl
www.hanskaldenbach.nl